

Sivistyslautakunta

Pöytäkirja

Aika 11.06.2024 16:00 - 17:54

Paikka Kaupungintalo, kaupunginhallituksen sali

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Osallistujat	Lientola Elisa	I varapuheenjohtaja	Kokouksen puheenjohtaja
	Savolainen Hanne	varajäsen	Saapui klo 16.33 asiantuntijaesittelyn aikana
	Ilmoniemi Merja	varajäsen	
	Virrankorpi Janne	jäsen	
	Pakkanen Lasse	jäsen	
	Mäkelä Martti	varajäsen	
	Vahter Merja	jäsen	
	Nikula Risto	varajäsen	
	Rautapää Teresa	jäsen	
	Grönroos Rauno	jäsen	
	Putula Toni	kaupunginhallituksen edustaja	
	Granqvist Tiina	sivistysjohtaja, esittelijä	Poistui esteellisenä § 77 käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 17.24-17.50
	Jämsén Virve	vastuualuejohtaja, esittelijä	
Turunen Heikki	vastuualuejohtaja, esittelijä		
Kivilahti Jouni	nuorisotoimenjohtaja		

Päivä Katja	henkilöstön edustaja	Poistui § 77 käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen klo 17.50.
Kuivonen Valeriy	nuorisovaltuuston edustaja	Poistui § 77 käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen klo 17.50.
Uotila Risto	hallintopäällikkö, pöytäkirjanpitäjä	
Pirttilä Leena	rakennuttajapäällikkö	Asiantuntijaesittely: § 67 Mukkulan monitoimitalon hankesuunnitelman hyväksyminen klo 16.02-16.26
Mäntymaa Janina	palvelupäällikkö	Asiantuntijaesittely: Jengiytymisen ja nuorisorikollisuuden ehkäisy -hankkeet (perusopetus, lukio, nuorisopalvelut) klo 16.27-16.44
Tikka Valtteri	hankekoordinaattori	Asiantuntijaesittely: Jengiytymisen ja nuorisorikollisuuden ehkäisy -hankkeet (perusopetus, lukio, nuorisopalvelut) klo 16.27-16.44

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Poissa	Markkanen Marju	puheenjohtaja	
	Tuomi Maarit	II varapuheenjohtaja	
	Kaasinen Hannu	jäsen	
	Aaltonen Eveliina	jäsen	
	Harju Mika	varhaiskasvatusjohtaja	
	Ylä-Sankola-Peltola Mari	rehtori	

Sivistyslautakunnan puolesta

Elisa Lientola

Risto Uotila

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Rauno Grönroos

Merja Vahter

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa

<http://www.lahti.fi> 18.06.2024

Risto Uotila

hallintopäällikkö

§	Otsikko	Sivu
§ 65	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	5
§ 66	Pöytäkirjan tarkastajat	6
§ 67	Mukkulan monitoimitalon hankesuunnitelman hyväksyminen	7
§ 68	Lahden kaupungin liittyminen valtakunnalliseen Kunnallisen nuorisotyön yhdistys ry:een	14
§ 69	Erytisavustuksen hakeminen Oppilaitosnuorisotyön Adapteri 2-hankkeeseen	18
§ 70	Valinnaisen A2-kielen toisen vuosiviikkotunnin kohdentaminen valinnaisainevalikkoon 5. luokalla	21
§ 71	Lahden perusopetuksen opetussuunnitelmaa noudattavat koulut 1.8.2024 alkaen	23
§ 72	Opetushallituksen muutosmääräysten hyväksyminen Lahden perusopetuksen opetussuunnitelmaan	26
§ 73	Opetushallituksen muutosmääräyksen hyväksyminen Lahden perusopetuksen opetussuunnitelmaan	30
§ 74	Lahden perusopetuksen paikalliseen opetussuunnitelmaan tehtyjen muutosten ja tarkennusten hyväksyminen 1.8.2024 alkaen	32
§ 75	Tiedoksi merkittävät asiat	36
§ 76	Muut asiat	38
§ 77	Tilannekatsaus ja menettelyohjeet DigiOne-hankkeen neuvotteluihin	39
§ 78	Oikaisuvaatimus varhaiskasvatuspaikasta (salainen)	45
§ 79	Tiedoksi merkittävät asiat (salainen)	46

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja

nro 6

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 11.06.2024

§ 65

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Sivistyslautakunta päätti ottaa käsiteltäväkseen lisälistalta § 79 "Tilannekatsaus ja menettelyohjeet DigiOne-hankkeen neuvotteluihin" ja päätti käsitellä sen § 76 jälkeen. Pykälien numerointi muutettiin käsittelyjärjestystä vastaavaksi.

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja
Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 11.06.2024

nro 6

§ 66

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin jäsenet Rauno Grönroos ja Merja Vahter.

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 11.06.2024

§ 67

Mukkulan monitoimitalon hankesuunnitelman hyväksyminen

3866/10.03.02.00/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Rakennuttajapäällikkö, Leena Pirttilä, p. 050 65861

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Tiina Granqvist

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta esittää lausuntonaan Konserni- ja tilajaostolle Mukkulan monitoimitalon 6.11.2023 päivätyn hankesuunnitelman hyväksymistä hankkeen jatkovalmistelun pohjaksi 3.6.2024 päivätyssä lisäselvityksessä esitetyin muutoksin.

Samalla lautakunta tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Mukkulan monitoimitaloon sijoittuvat 1-9 -luokkainen peruskoulu 3-4 sarjaisena sisältäen erityisen tuen pienryhmät, vaativan tuen opetusryhmät ja maahanmuuttajien valmistavan opetuksen ryhmät, 8-ryhmäinen päiväkotitoiminta, jossa on myös esiopetusta, kirjasto, nuorisotilat sekä oppilashuollon ja suunterveydenhoidon tilat. Tällä hetkellä toimitaan väistötiloissa.

Syksyllä 2021 hyväksytyssä palveluverkkosuunnitelmassa todetaan, että Mukkulan monitoimitaloon tulee sijoittumaan Mukkulan koulu, esiopetusta,

varhaiskasvatusta, nuorisopalvelut ja kirjasto. Palveluverkkosuunnitelma perustuu alle kouluikäisten määrän sekä oppilasmäärien ennustettuun kehitykseen v. 2021-2030. Sen perusteella Mukkulan ja Kivimaan alle kouluikäisten määrä vähenee maltillisesti ja oppilasmäärät kasvavat maltillisesti. Palveluverkkosuunnitelman hyväksymisen jälkeen on julkaistu uudempi, vuoteen 2035 asti ylettyvä ennuste. Sen mukaan alle kouluikäisten lasten määrä alueella pysyy melko tasaisena, mutta oppilasmäärät laskevat.

Perusopetuksen osalta Mukkulan ja Kivimaan koulut kuuluvat samaan oppilaaksiottoalueeseen. Varhaiskasvatuksen osalta Mukkulan alueella toimii muitakin päiväkotia ja monitoimitaloon sijoittuva Mukkulan päiväkotia korvaa nykylaajuudessaan väliaikaisessa käytössä olevat tilansa. Mahdollisiin tuleviin lapsimäärien muutoksiin voidaan vastata tarvittaessa tarkastelemalla aluetta kokonaisuutena.

Kivimaalle on juuri valmistunut uusi iso monitoimitalo, jonka tehokas käyttö pitää turvata. Kivimaan monitoimitalo on kiinteä rakennus, jonka käyttäjämäärän vaihtelut hoidetaan rakennuksen sisäisin järjestelyin. Sen sijaan suurempiin alueellisiin oppilasmäärän vaihteluihin pitää varautua Mukkulan monitoimitalon ratkaisuisissa. Hankesuunnitelman liitteenä olevassa oppilasennusteessa Kivimaan ja Mukkulan kouluja tarkastellaan yhdessä siten, että Kivimaan kapasiteetti on koko ajan täysimääräisesti käytössä, ja oppilasmäärän muutoksiin vastataan Mukkulassa. Tulevan Mukkulan monitoimitalon suunnittelu- ja toteutusratkaisujen pitää tästä syystä olla erityisen joustavia.

Mukkulan monitoimitalo on kokonaan uusi rakennus, joka sijoittuu nykyisten purettujen/purettavien rakennusten paikalle. Rakentaminen edellyttää kaavamuutosta, ja suunnittelualueen käsittävä kaavamuutos on vireillä. Toistaiseksi mitään kriittistä ei kaavamuutoksen osalta ole noussut esille. Rakennuspaikka on väljä ja rakentamiseen hyvin soveltuva. Alue on osa

maakunnallisesti arvokasta Mukkulan asuinaluetta, ja aivan vieressä on Mukkulan liikunta-alue.

Hankesuunnitelman liitteenä olevan tilaohjelman mukainen rakennuksen laajuus on 8690 hy-m² ja bruttoalataavoite 12 753 br-m². Tilaohjelma on laadittu vuoden 2035 oppilasennusteen mukaan. Lähtökohtana on ollut, että oppilasmäärän vähenemiseen vuoteen 2035 mennessä varaudutaan yhdellä siirtokelpoisella rakennuksen osalla. Se voi olla joku nykyisistä tiloista tai uusi.

Hankesuunnitelmassa tilaohjelmaa havainnollistetaan viitesuunnitelmalla. Siinä on otettu huomioon eri toimintojen sijoitus rakennuspaikalla sekä keskenään toimivalla tavalla. Viitesuunnitelma esittää erään mahdollisen pohjaratkaisun. Lopullisessa suunnitelmassa tilat voidaan sijoittaa myös toisin.

Hankkeen aikataulu riippuu toteutusmuodosta ja päätöksenteon aikataulusta. Nykyisten väistötilojen vuokrasopimukset päättyvät kesällä 2027, jolloin uusien tilojen olisi toivottavaa olla valmiina. Nopeimmillaan pääosa rakentamisesta voikin tuolloin valmistua. Osa nykyisistä väistötiloista on kuitenkin tulevan monitoimitalon paikalla, mikä aiheuttanee vaiheistamistarpeen rakentamiseen ja loppujen tilojen valmistumisen aikaisintaan keväällä 2028. Kaavamuutos on otettu huomioon aikataulussa.

Rakentamiskustannukset on arvioitu olettaen, että rakennus toteutettaisiin suureksi osaksi puurakenteisena. Rakentamiskustannukset (alv. 0 %) Haahtela-indeksin kustannustasossa 9/2023 105 ovat n. 46,32 M€. Vuosien 2027-2035 ajaksi tarvittavan siirtokelpoisen osan kustannukset eivät sisälly rakentamiskustannuksiin, vaan se oletetaan hankittavaksi vuokraamalla. Lisäksi Lahden julkisen taiteen työryhmä Juta esittää varattavaksi rahoitusta taiteelle 0,5 % hankkeen kokonaiskustannuksista eli 231 600 €. Varaus kattaa olemassa olevien teosten kunnostuksen, uudet taidehankinnat sekä taidehankintojen koordinoinnin.

Rakennuksen vuokra sisäisen vuokran periaatteilla arvioituna on 3 061 200 €/v., 255 100 €/kk, 21,94 €/m²/kk. Hankesuunnitelmassa vuokra on eritelty käyttäjittäin. Vuosiksi 2027-2035 vuokrattavan tilan vuokra on lisäksi n. 360 000 €/v. eli 30 000 €/kk. Nykyisten tilojen vuokrakustannukset ovat 3 460 236 €/v.

Elinkaarikustannukset ja hiilidioksidipäästöt 30 vuoden ja 50 vuoden tarkastelujaksoilla ovat

- elinkaarikustannukset: 64,3 M€ (30 v.) ja 73,2 M€ (50 v.)
- hiilidioksidipäästöt: 9967 tCO₂e (30 v.) ja 10987 tCO₂e (50 v.)

Toimintakustannukset ilman vuokrakustannuksia ovat 9,0 M€ (alv. 0 %)

Vaikutusten ennakoarviointi:

Kuntalaisnäkökulmasta Mukkulan monitoimitalo on koko lähiön kannalta tärkeä hanke. Se parantaa palveluiden laatua, kun useiden toimipisteiden asemesta toimintaa pystytään keskittämään. Varsinaisen pääkäyttötarkoituksen lisäksi monitoimitalossa on mahdollista järjestää paljon muutakin toimintaa, jota on mahdollista ideoida asukkaiden kanssa asemakaavaprosessin vuorovaikutuksessa. Monitoimitalon sijainti keskellä asuinalueita, liikunta-alueen vieressä, korkeakoulujen läheisyydessä ja hyvien liikenneyhteyksien äärellä tekee siitä myös helposti saavutettavan. Organisaation näkökulmasta toimintaedellytykset paranevat, kun useista väliaikaisista tiloista pystytään siirtymään uusiin tiloihin.

Ympäristönäkökulmasta uudisrakennus voidaan toteuttaa vähähiilisenä materiaali-, tuotantotapa- ja energiavalinnoilla. Kiertotaloutta edistetään ohjaamalla mahdollisimman suuri osuus purettavista materiaaleista uusiokäyttöön ja suosimalla rakentamisessa ja kalustamisessa kierrätettyjä materiaaleja mahdollisuuksien mukaan.

Talouden näkökulmasta kustannukset pystytään isossa toimivassa yksikössä pitämään kohtuullisina. Hanke jäsentää Ritaniemenkadun kaupunkikuvaa, kun monitoimitalon osia sijoitetaan lähemmäs katua.

Sivistyslautakunta 14.11.2023 § 96 ja Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta 15.11.2023 § 91 päättivät palauttaa 6.11.2023 päivätyn Mukkulan monitoimitalon hankesuunnitelman uudelleen valmisteluun ja pyysivät selvittämään, miten hankesuunnitelma voidaan toteuttaa edullisemmin, mutta turvalliset ja tarkoituksenmukaiset tilatarpeet huomioiden.

Monitoimitalon kustannusten karsimiseksi liitteenä olevassa lisäselvityksessä on kuvattu viisi mahdollista muutosta, joista kaksi esitetään otettavaksi huomioon. Ne ovat perusopetuksen tilankäytön tehostaminen ja piharakentamisen karsiminen.

Esitetyt toimenpiteet tilankäytön tehostamiseksi on kohdennettu perusopetukseen siksi, että perusopetuksen osuus monitoimitalon tiloista on suurin. Toimenpiteiden vaikutusta on kaupungin omien asiantuntijoiden lisäksi arvioinut ulkopuolinen pedagoginen asiantuntija. Varhaiskasvatuksen, kirjaston, nuorisopalveluiden, ateriapalveluiden ja hyvinvointialueen tilojen mahdolliseen pienentämiseen ei ole otettu kantaa. Varhaiskasvatuksen tilat perustuvat hyväksytyyn Lahden kaupungin päiväkotikonseptiin, jossa tilankäyttö on jo suunniteltu tehokkaaksi. Muiden toimintojen osuus kokonaisuudesta on melko pieni. Ateriapalveluiden ja Päijät-Hämeen hyvinvointialueen osalta tilankäyttö on lisäksi ao palveluntuottajien määrittelemä.

Tilojen muutokset ja uusi tilaohjelma on esitetty lisäselvityksen liitteenä. Uuden tilaohjelman mukainen rakennuksen laajuus on 8297 hym²/10936 hum² ja bruttoalataavoite 12 180 brm². Lisäksi vuoteen 2035 asti tarvittavan F-rakennuksen tai sitä korvaavan rakennuksen laskennallinen laajuus on 664 hym², 863 hum² ja 963 brm².

Hankesuunnitelmassa esitettyyn käyttäjämäärään on vaikutusta vain yhden VET-ryhmän osalta, joka esitetään siirrettäväksi eri toimipisteeseen. Uuden tilaohjelman lähtökohtana olevat henkilömäärät on esitetty tilaohjelmassa (lisäselvityksen liite 2).

Hankesuunnitelman kustannustasossa (Haahtela-indeksi 9/2023 105) esitetyt karsitut investointi- eli rakentamiskustannukset, alv. 0 % ovat 42,17 milj. euroa. Mikäli karsintaa ei pidetä riittävänä, on lisäselvityksessä esitetty vielä kolme muuta mahdollista muutosta, joilla kustannuksia voidaan alentaa. Lisäksi monitoimitalon rakentamiskustannukset on jaoteltu toiminnoittain, mikä mahdollistaa myös keskustelun yksittäisten toimintojen kustannuksista. Rakentamiskustannusten tasoa arvioitaessa on otettava huomioon, että tällä hetkellä kustannustaso on n. 5 % alhaisempi kuin syyskuussa 2023 (5/2024, Haahtela-indeksi 100,0), mikä merkitsee karsitustakin kustannusarviosta n. 2,1 milj. euron osuutta.

Karsittuun kustannusarvioon perustuva rakennuksen vuokra sisäisen vuokran periaatteilla arvioituna on 2 812 800 €/v., 234 400 €/kk, 21,43 €/m²/k. Lisäselvityksen liitteessä vuokra on eritelty käyttäjittäin. Vuosiksi 2027-2035 vuokrattavan tilan vuokra on lisäksi n. 300 000 €/v. eli 25 000 €/kk.

Hankesuunnitelman tarkoituksena on kuvata hankkeen toiminnallinen sisältö, laajuus ja kustannusten muodostuminen luotettavalla tavalla. Hankesuunnitelma toimii varsinaisen suunnittelun lähtökohtana ja siinä kerrotaan yleisellä tasolla hankkeen toteutusmahdollisuuksista ja aikataulusta. Toteutusmuodosta ja aikataulusta päätetään erikseen sen jälkeen, kun päätös hankesuunnitelman hyväksymisestä on tehty.

Mukkulan monitoimitalon tapauksessa alustavasti selvitetty toteutusmuoto vaikuttaa kuitenkin oleellisesti rakennuksen tulevaan toimintaperiaatteeseen. Tästä syystä lisäselvityksessä on kuvattu myös mahdollisuutta toteuttaa

monitoimitalo pysyvästä osasta ja joustavista osista koostuvalla hybridimallilla. Rakennuksen pysyvä osa joko investoitaisiin kaupungin taseeseen tai vuokrattaisiin pitkäaikaisella vuokrasopimuksella. Joustavat tilat rakennettaisiin modulaarisesti ja vuokrattaisiin sovitun pituisilla jaksoilla.

Hankesuunnitelmassa ja lisäselvityksessä monitoimitalon kustannukset on esitetty investointikustannuksina, jotta mahdollistettaisiin vertailtavuus muihin vastaaviin hankkeisiin. Investointikustannusten perusteella laadittu vuokralaskelma toimii myös vertailukohtana arvioitaessa mahdollisen kilpailutuksen perusteella saatavia vuokratarjouksia.

Elinkaarikustannus- ja hiilijalanjälkilaskelmat Lahden Tilakeskus päivittää kilpailutusta varten päätettyjen muutosten perusteella ja hankesuunnitelman periaatteita noudattaen.

Ennakkovaikutusten arviointiin lisäselvityksellä ei ole vaikutusta.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta 12.6.2024

Konserni- ja tilajaosto 17.6.2024

Liitteet

- 1 Mukkulan monitoimitalon hankesuunnitelma liitteineen 6.11.2023
- 2 Mukkulan monitoimitalo, lisäselvitys hankesuunnitelmaan 3.6.2024

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 11.06.2024

§ 68

Lahden kaupungin liittyminen valtakunnalliseen Kunnallisen nuorisotyön yhdistys ry:een

2727/00.05.02.01/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Nuorisotoimenjohtaja, Jouni Kivilahti, p. 050 518 4492

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Vastuualuejohtaja, Lasten ja Nuorten kasvu Jämsén Virve

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää, että Lahden kaupunki liittyy Kunnallisen nuorisotyön yhdistys ry:n jäseneksi 1.7.2024 alkaen ja Lahden kaupungin nuorisopalvelut hoitaa tätä jäsenyyttä.

Perusteluosa

Kunnallisen nuorisotyön kehittämisverkostona ja myöhemmin Opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) rahoittamana osaamiskeskuksena on toiminut Kanuuna-niminen verkosto. Kanuunan taustalla on nuorisotoimien johtajien perustama verkosto vuodelta 2006. Alussa kehittämisverkostoon kuuluivat kymmenen suurimman kaupungin nuorisotoimenjohtajat, jotka olivat tavanneet ja pitäneet jo aiemmin yhteyttä epävirallisesti. Verkosto kasvatti jäsenmääräänsä melko nopeasti ja vakiintui vuosiksi yli 40 000 asukkaan kuntien (yhteensä 28) kaupunkimaisen nuorisotyön kehittämisverkostoksi. Verkostoa hallinnoitiin Lahden kaupungista Opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) pienehköillä erityisavustuksilla. Verkoston

toiminta oli aktiivista alusta lähtien. Kanuunan eri temaattisiin kehittämisverkostoihin osallistui vuosien ajan muutamia satoja kunnallisen nuorisotyön ammattilaisia ohjaajista johtajiin.

Kehittämistoiminnan laajentaminen myös pienemmille paikkakunnille mahdollistui keväällä 2018, kun Kanuuna valittiin yhdeksi Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamista valtakunnallisista nuorisoalan osaamiskeskuksista. Tässä yhteydessä Kanuunan rahoitus ensin viisinkertaistui ja myöhemmin kahdeksankertaistui (n.1 milj. €).

Osaamiskeskuksena Kanuuna on tarjonnut palvelujaan, kuten koulutuksia, seminaareja ja vertaisverkostoja kaikkien suomalaisten kuntien nuorisotyöntekijöille ja kehittänyt yhdessä kunnallisen nuorisotyön kentän kanssa arviointimallia, jossa kerätään laadullista ja määrällistä tietoa nuorilta, nuorisotyöntekijöiltä ja kuntalaisilta. Lahden kaupunki / Nuorisopalvelut on hallinnoinut osaamiskeskustoimintaa.

Toisella osaamiskeskuskaudella 1.3.2020-31.3.2024 OKM edellytti nuorisoalan osaamiskeskuksilta järjestäytymistä osin hyvin laajoiksi yhteenliittymiksi. Lahden kaupungille tilanne on ollut hallinnollisesti ja toiminnallisesti hankala. Lahti, joka on yksi kohderyhmän yli 300 kunnasta ja hyödynsaajasta, on vastannut Kanuuna-verkoston osuuden lisäksi muille osaamiskeskustoimijoille delegoidusta rahasta ja toiminnasta.

Osaamiskeskusrahoitus on nuorisoalalla tiukimmin ohjattua valtionavustusta. Kaikilta osin kuntien kehittämistarpeet ja valtion osaamiskeskusohjaus eivät kohtaa nopeasti muuttuvassa maailmassa toisiaan. Lisäksi OKM:n rahoittamien osaamiskeskusten tulevaisuus on ministeriössä edelleen avoin. Kunnallisen nuorisotyön osaamiskeskus Kanuunan toiminta loppui 31.3.2024.

Kanuuna-verkoston kuntien nuorisotyöstä vastaavat ovat nähneet verkoston toiminnan jatkumisen tavalla toisella erittäin tärkeäksi. Verkosto päättikin, että perustetaan tarkoitusta varten Kunnallisen nuorisotyön yhdistys. Yhdistysmuotoisena verkosto ei ole niin riippuvainen OKM:n ohjauksesta ja se voi vapaammin hakea rahoituksia myös muilta rahoittajatahoilta yhdistyksen jäsenmaksujen lisäksi. Perustajajäseniksi Kunnallisen nuorisotyön yhdistykseen lähtivät Jyväskylä, Oulu, Lappeenranta ja Espoo. Lahti/nuorisopalvelut ei halunnut lähteä perustajajäseneksi, koska on hallinnoinut ja koordinoanut aikaisempaa Kanuuna verkostoa jo vuodesta 2007 lähtien ja katsoi, että nyt on muiden kuntien ja kaupunkien aika ottaa hallinnollista vastuuta yhteistyön organisoimisesta. Nyt kun yhdistys on perustettu, halukkaat kunnat ja kaupungit liittyvät siihen. Lahti pitää yhdistykseen kuulumista erittäin tärkeänä valtakunnallisen nuorisotyön kehittämisessä ja tätä kautta myös oman nuorisotyönsä ja henkilöstönsä osaamisen kehittämisessä.

Yhdistyksen tarkoituksena on edistää kunnallisen nuorisotyön asemaa ja siitä käytävää keskustelua yhteiskunnassa sekä kehittää kunnallista nuorisotyötä ja sen osaamista yhdessä jäsenkuntiensa kanssa. Yhdistys edustaa jäseniään kansallisesti ja kansainvälisesti sekä toimii jäsentensä kehittämiskumppanina. Yhdistys tekee myös tiivistä yhteistyötä muiden alan keskeisten järjestöjen kanssa.

Kunnallisen nuorisotyön yhdistyksen jäsenmaksu on määritelty niin, että se perustuu kunnan alle 29 vuotiaiden lasten ja nuorten määrään (v. 2022 tiedot). Jäsenmaksun suuruus on 0,10 €/ alle 29 vuotias. Lahden kaupungin osalta tämä tarkoittaa 1.7.–31.12.2024 ajalle 1804,25 € jäsenmaksua ja vuosittain 3608,50 € jäsenmaksua lasten ja nuorten määrän ollessa 36 085. Jäsenmaksu voidaan kattaa Lahden kaupungin nuorisopalveluiden budjetista, koska nuorisopalvelut katsoo saavansa yhdistykseen

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja

nro 6

kuulumisen kautta huomattavaa hyötyä palveluidensa ja henkilöstönsä osaamisen kehittämiseen.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Jouni Kivilahti, Jaana Lehtinen

Liitteet

3 Rekistöidyt säännöt KNY 2024 02 12

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja

nro 6

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 11.06.2024

§ 69

Erityisavustuksen hakeminen Oppilaitosnuorisotyön Adapteri 2-hankkeeseen

2725/00.01.03.01/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Nuorisotoimenjohtaja, Jouni Kivilahti, p. 050 518 4492

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Vastuualuejohtaja, Lasten ja Nuorten kasvu Jämsén Virve

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä Oppilaitosnuorisotyön Adapteri 2 - hankkeen erityisavustushakemuksen Etelä-Suomen aluehallintovirastolle.

Perusteluosa

Nuorisopalvelut on toteuttanut oppilaitosnuorisotyötä koulutuskeskus Salpauksen keskustan ja Vipusenkadun kampuksilla vuosina 2023-2024 Etelä-Suomen aluehallintoviraston myöntämällä avustuksella. Hankkeelle haetaan jatkorahoitusta ajalle 1.10.2024–30.9.2026.

Adapteri 2.0 -hankkeella kehitetään oppilaitosnuorisotyön muotoja ammatillisessa oppilaitoksessa sekä aloitetaan oppilaitosnuorisotyö Lahden kaupungin lukioissa. Hankkeen tavoitteena on tarjota oppilaitoksen hyvinvoinnin tueksi läsnä olevia ja turvallisia aikuisia täydentämään oppilaitosten yhteisöllistä hyvinvointityötä. Hankkeen sisältöjä kehitetään yhdessä oppilaitosten henkilökunnan ja opiskelijoiden kanssa heidän

tarpeistaan lähtien. Hanke tuo opiskelijoille iloa ja yhteishenkeä sekä parantaa viihtyvyyttä ja kiinnostumista oppilaitosympäristöön.

Hankeavustuksella tehtävän työn tavoitteena on ehkäistä ei-toivottuja ilmiöitä, kiusaamista ja opiskelijoiden eriarvoistumista oppilaitoksen arjessa opiskelijoita osallistavalla toiminnalla, tukea nuorten sosiaalisten taitojen vahvistumista sekä kehittää ja levittää oppilaitosnuorisotyötä toisen asteen oppilaitoksissa opiskelijoiden viihtymisen parantamiseksi.

Avustuksella palkataan kaksi työpäriä. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 357 000 euroa, josta haettavan erityisavustuksen osuus on 321 300 € (90%) ja kaupungin osuus 35 700 €. Rahoitus jakautuu kolmelle vuodelle. Nuorisopalvelut ja lukiopalvelut sopivat omarahoitusosuuden jakautumisen keskenään, kun päätös on saatu. Mikäli erityisavustusta saadaan vähemmän kuin hakemuksessa on arvioitu, pienentää se samalla myös omarahoitusosuuden määrää ja toiminta sopeutetaan saatuun avustukseen.

Avustuksen tiukasta hakuaikataulusta johtuen hakemus on jätetty ehdollisena 17.5.2024.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Jouni Kivilahti, Jaana Lehtinen

Liitteet

4 Valtionavustushakemus-3159638-2024-05-17-11.16_peitetty

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 11.06.2024

§ 70

Valinnaisen A2-kielen toisen vuosiviikkotunnin kohdentaminen valinnaisainevalikkoon 5. luokalla

112/12.00.01.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Opetuksen palvelupäällikkö Kirsikka Saresma p. 044 482 6409

Opetuksen suunnittelija Petra Larvus p. 044 482 0790

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Opetus- ja kasvatusjohtaja Jämsén Virve

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää muuttaa Lahden perusopetuksen tuntijakoa siten, että viidennellä vuosiluokalla valinnaisen A2-kielen opetuksesta toinen vuosiviikkotunti opetetaan valinnaisaineisiin kohdennetuista tunneista. Muutos tulee voimaan 1.8.2025 alkaen.

Perusteluosa

Lahden perusopetuksessa oppilailla on mahdollisuus aloittaa valinnaisen A2-kielen opiskelu 3. luokalta alkaen. Valinnaista A2-kieltä opiskellaan perusopetuksen aikana yhteensä 12 vuosiviikkotuntia seuraavasti: vuosiluokilla 3 ja 8 valinnaisen vieraan kielen opetusta on yksi tunti viikossa, vuosiluokilla 4–7 sekä 9 opetusta on kaksi tuntia viikossa. Oppilaat, jotka opiskelevat 3. luokalta alkavaa valinnaista vierasta kieltä, opiskelevat Lahdessa perusopetuksen aikana yhteensä 240 vuosiviikkotuntia, mikä on 9

vuosiviikkotuntia enemmän kuin oppilailla, jotka opiskelevat vain kaikille yhteisenä opetettavaa A1-englantia sekä B1-ruotsia tai B1-suomea (Liite 1, Lahden perusopetuksen tuntijako 1.8.2024 alkaen).

Kolmannelta luokalta alkava valinnainen vieras kieli opetetaan seitsemännelle vuosiluokalle saakka tuntijaon ylittävänä oppiaineena. Seitsemänten luokkaan saakka oppilailla, jotka ovat valinneet valinnaisen A2-kielen, on A2-kielen tuntijaon mukaisesti enemmän opetusta viikossa kuin oppilailla, jotka eivät ole valinneet valinnaista vierasta kieltä. Oppilaan siirtyessä kahdeksannelle luokalle, opetetaan valinnainen A2-kieli peruskoulun loppuun saakka osana yläkoulun muita valinnaisaineita.

Sivistyslautakunta päätti kokouksessaan 26.5.2020 (§56) täydennyksistä ja muutoksista perusopetuksen valinnaisen A2-kielen kieliohjelmaan. Elokuussa 2021 voimaan astuneen kieliohjelman tavoitteena oli mahdollistaa kaikille lahtelaisille oppilaille yhdenvertainen mahdollisuus valita valinnainen vieras kieli omassa lähikouluissaan sekä tarjota monipuolinen kielivalikoima lahtelaisille lapsille ja nuorille. Koulujen kielitarjontaan lisättiin espanjan ja kiinan kieli. Kieliohjelmaan tehtyjen muutosten myötä valinnaisen A2-kielen valinnat ovat lisääntyneet merkittävästi. Kielivalintojen suosio on tuonut alakouluille niin lukujärjestys- kuin taloushaasteitakin.

Pedagogiikasta vastaavan palvelupäällikön johtama työryhmä, johon kuuluu rehtoreita ja opetuksen suunnittelija, ehdottaa, että alakouluissa viidennelle vuosiluokalle kohdennetuista valinnaisainetunneista (Liite 1: Lahden perusopetuksen tuntijako 1.8.2024 alkaen) toinen kohdennettaisiin 1.8.2025 alkaen valinnaisen A2-kielen opetukseen. Tuntijakomuutos tarkoittaa sitä, että viidennellä luokalla valinnaista kieltä opiskelevalla oppilaalla olisi jatkossa vain yksi vuosiviikkotunti enemmän opetustunteja

viikossa kuin niillä oppilailla, jotka eivät ole tehneet kielivalintaa kolmannella luokalla. Toisaalta viidennellä luokalla valinnaisen kielen oppijoilla olisi muutoksen myötä mahdollisuus valita yhden vuosiviikkotunnin verran muita valinnaisaineita (ei koske taide- ja taitoaineiden valinnaisia) nykyisen kahden vuosiviikkotunnin sijaan. A2-kielen opettaminen osana viidennen luokan tuntijakoon kohdennettuja valinnaisainetunteja vähentää myös A2-kielen opetuksen kustannusvaikutuksia yhdellä vuosiviikkotunnilla/ryhmä niissä alakouluissa, joissa viidennelle luokalle muodostuu valinnaisen kielen opetusryhmiä.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Tiedoksi peruskoulut

Liitteet

5 Liite 1_Lahden perusopetuksen tuntijako 1.8.2024 alkaen

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 11.06.2024

§ 71

Lahden perusopetuksen opetussuunnitelmaa noudattavat koulut 1.8.2024 alkaen

112/12.00.01.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Opetuksen palvelupäällikkö Kirsikka Saresma p. 044 482 6409

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Opetus- ja kasvatusjohtaja Jämsén Virve

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta hyväksyy Lahden perusopetuksen opetussuunnitelmaan kuuluvan koululistauksen perusteluosassa esitetyn mukaisesti.

Perusteluosa

Perusopetuksen opetussuunnitelma ohjaa opetusta Lahden perusopetuksessa. Opetussuunnitelma ohjaa, miten koulussa työskennellään ja mitkä asiat ovat tärkeitä oppilaan oppimisessa ja hyvinvoinnissa. Lahdessa opetussuunnitelma on kaupunkitasoinen ja ohjaa opetusta kaikissa kaupungin peruskouluissa.

Lahden perusopetuksen opetussuunnitelman tiedoissa on listattuna koulut (organisaatiot), joita opetussuunnitelma koskee. Viimevuotisten koulujen nimivaihdosten, koulujen yhdistymisten sekä koulujen lakkauttamisten johdosta koululistaus ei ole enää ajantasainen ja se tulee päivittää.

(Muutokset esitetty liitteessä) Päivityksen jälkeen Lahden perusopetuksen opetussuunnitelma ohjaa 21 peruskoulun toimintaa:

Ahtialan peruskoulu

Alasjärven peruskoulu

Jalkarannan peruskoulu

Kanervikon peruskoulu

Kariston peruskoulu

Kartanon peruskoulu

Kasakkamäen peruskoulu

Kirkonkylän peruskoulu

Kasakkamäen peruskoulu

Kukkasen peruskoulu

Kärpäsen peruskoulu

Lahden ruotsinkielinen peruskoulu

Lotilan peruskoulu

Lähteen peruskoulu

Länsiharjun peruskoulu

Mukkulan peruskoulu

Möysän peruskoulu

Rakokiven peruskoulu

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja

nro 6

Renkomäen peruskoulu

Salpausselän peruskoulu

Tiirismaan peruskoulu

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Tiedoksi peruskoulut

Liitteet

6 Liite 1_Lahden perusopetuksen koulut

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 11.06.2024

§ 72

Opetushallituksen muutosmääräysten hyväksyminen Lahden perusopetuksen opetussuunnitelmaan

112/12.00.01.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Opetuksen palvelupäällikkö Saresma Kirsikka, p. 044 482 6409

Oppimisen tuen ja hyvinvoinnin palvelupäällikkö Mäntymaa Janina, p.
044 416 3159

Opetuksen suunnittelija Larvus Petra, p. 044 482 0790

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Opetus- ja kasvatusjohtaja Jämsén Virve

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta hyväksyy esityksen ja liitteiden mukaiset muutokset ja paikalliset täsmennykset Lahden perusopetuksen opetussuunnitelmaan 2016. Samalla sivistyslautakunta hyväksyy näiden muutosten päivittämisen myös Lahden ruotsinkielisen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin.

Perusteluosa

Lahden perusopetuksen opetussuunnitelma on otettu käyttöön Opetushallituksen määräyksen 101/011/2014 mukaisesti. Opetussuunnitelman käyttöönoton jälkeen Opetushallitus on voimassaoloaikana aika ajoin täsmentänyt muutosmääräyksiä

perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita, jotka on ilmestyessään tuotu Lahden sivistyslautakunnan hyväksyttäväksi. Opetushallituksen antamat määräykset ovat velvoittavia. Opetuksen järjestäjän tulee tarkistaa paikallinen opetussuunnitelma ja ottaa määräysten mukaan täsmennetty opetussuunnitelma käyttöön määräaikaan mennessä.

Opetushallitus on antanut 2.12.2022 (Liite 1: OPH-4606-2022) ja 1.3.2023 (Liite 2: OPH-532-2023) määräykset perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 muuttamisesta. Täsmennykset perustuvat muutoksiin, jotka on tehty perusopetuslakiin sekä oppilas- ja opiskelijahuoltolakiin. Määräykset ja niiden mukaiset toimintatavat on tullut ottaa käyttöön viimeistään 1.8.2023. Määräysten OPH-4606-2022 ja OPH-532-2023 muutokset koskevat perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 seuraavia lukuja:

1.2 Paikallisen opetussuunnitelman laatimista ohjaavat periaatteet

1.4 Paikallisen opetussuunnitelman laadinta ja keskeiset opetusta ohjaavat ratkaisut

2.1 Opetuksen järjestämistä ohjaavat velvoitteet

4.2 Toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavat periaatteet

5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä

5.2 Yhteistyö

5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

5.4 Opetuksen järjestämistapoja

5.5 Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta

5.6. Paikallisesti päätettävät asiat

7. Oppimisen ja koulunkäynnin tuki

7.1.1 Ohjaus tuen aikana

7.1.2 Kodin ja koulun yhteistyö tuen aikana

7.3 Tehostettu tuki

7.3.1 Pedagoginen arvio

7.3.2 Oppimissuunnitelma tehostetun tuen aikana

7.4.1 Pedagoginen selvitys

7.4.3 Henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma

7.6 Paikallisesti päätettävät asiat

8 Opiskeluhoito

8.1 Paikallisesti päätettävät asiat ja opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelma

Muutosmääräysten mukaisia toimenpiteitä (ml. Päijät-Hämeen poissaoloihin puuttumisen malli, systemaattinen tunne- ja vuorovaikutustaitojen edistäminen, osallisuuden ja kuulluksi tulemisen vahvistaminen (Skidialogi), hyvinvoinnin tukeminen yhteistä ymmärrystä lisäämällä ja segregatiota välttämällä) on toimeenpantu ja jatkettu kehittämistä Lahden perusopetuksessa elokuusta 2023 alkaen.

Perusopetuksen hallinnon organisaatiomuutoksen sekä vuosina 2022 ja 2023 vallinneen henkilöstövajeen ja henkilöstömuutosten takia annettuja muutosmääräyksiä ja niiden mukaisia opetussuunnitelman rakenteellisia muutoksia ei ole tuotu sivistyslautakunnan päätettäväksi määräajan puitteissa ja päivitysten kirjaukset Lahden perusopetuksen opetussuunnitelmaan ovat viivästyneet. Muutosesitykset Lahden perusopetuksen opetussuunnitelmaan sekä yhteydet strategiaan on kuvattu liitteessä 3.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja

nro 6

Toimenpiteet

Tiedoksi peruskoulut

Liitteet

- 7 Liite 1_OPH-4606-2022
- 8 Liite 2_OPH-532-2023
- 9 Liite 3_Muutokset Lahden perusopetuksen opetussuunnitelmaan

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 11.06.2024

§ 73

Opetushallituksen muutosmääräyksen hyväksyminen Lahden perusopetuksen opetussuunnitelmaan

112/12.00.01.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Opetuksen palvelupäällikkö Saresma Kirsikka p. 044 482 6409

Opetuksen suunnittelija Larvus Petra p. 044 482 0790

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Opetus- ja kasvatusjohtaja Jämsén Virve

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta hyväksyy esityksen mukaiset muutokset ja täydennykset Lahden perusopetuksen opetussuunnitelmaan. Samalla sivistyslautakunta hyväksyy esitettyjen muutosten päivittämisen myös Lahden ruotsinkielisen perusopetuksen opetussuunnitelmaan.

Perusteluosa

Lahden perusopetuksen opetussuunnitelma on otettu käyttöön Opetushallituksen määräyksen 101/011/2014 mukaisesti. Opetussuunnitelman käyttöönoton jälkeen Opetushallitus on täsmentänyt muutosmääräyksiin perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita, jotka on tuotu Lahden sivistyslautakunnan hyväksyttäväksi. Opetushallitus päätti 18.1.2023 (Liite 1: Opetushallituksen muutosmääräys PH-172-2023)

muuttaa ja täydentää Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 luvun 14 Vuosiluokat 3–6 alalukua 14.4 Oppiaineet vuosiluokilla 3–6 ja liitteitä 1–3 Perusopetuksen arviointikriteerit kuudennen vuosiluokan päätteeksi -asiakirjan mukaisesti (liite 2: Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet, luku 15.3. Oppiaineet). Määräyksen mukaiset muutokset ja täydennykset sisällytetään sellaisinaan perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 mukaisesti laadittuun paikalliseen, Lahden perusopetuksen opetussuunnitelmaan (Liite 3). Arviointikriteerit on otettu käyttöön 1.8.2023 alkaen.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Tiedoksi peruskoulut

Liitteet

- 10 Liite 1_OPH-172-2023
- 11 Liite 2_Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014
- 12 Liite 3_Lahden kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelma_30.5.2024

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja

nro 6

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 11.06.2024

§ 74

Lahden perusopetuksen paikalliseen opetussuunnitelmaan tehtyjen muutosten ja tarkennusten hyväksyminen 1.8.2024 alkaen

112/12.00.01.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Opetuksen palvelupäällikkö Saresma Kirsikka, p. 044 482 6409

Opetuksen suunnittelija Larvus Petra, p. 044 482 0790

Kehittämiskoordinaattori Ahonen Minna, p. 050 3879 647

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Opetus- ja kasvatusjohtaja Jämsén Virve

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta hyväksyy Lahden perusopetuksen opetussuunnitelmaan tehdyt muutokset oppiaineiden tavoitteiden kohdentamisesta vuosiluokille sekä muutokset koskien oppiaineiden tavoitteiden paikallisia tarkennuksia esityksen ja liitteiden mukaisesti. Samalla sivistyslautakunta hyväksyy esitettyjen muutosten päivittämisen myös Lahden ruotsinkielisen perusopetuksen opetussuunnitelmaan.

Perusteluosa

Lahden perusopetuksen opetussuunnitelma on otettu käyttöön

Opetushallituksen määräyksen 101/011/2014 mukaisesti.

Opetussuunnitelman perusteiden käyttöönoton jälkeen Opetushallitus on

tarkentanut opetussuunnitelman perusteiden arviointiosuutta (luku 6 Oppimisen ja osaamisen arviointi ja luku 14 Oppiaineet) valmistelemalla arvioinnin kriteerit arvosanoille 5, 7 ja 9 kaikkiin oppiaineisiin kuudennen vuosiluokan päätteeksi annettavaa lukuvuosiarviointia sekä päättöarviointia varten. Myös aikaisempia arvosanan 8 kriteereitä on täsmennetty. Näiden lisäksi Opetushallitus on tuonut tavoitteen rinnalle tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet sekä arvioinnin kriteerit kuudennelle vuosiluokalle ja päättöarviointiin. Näin ollen osa paikallisista tavoitteista on valtakunnallisista muutoksista johtuen käynyt tarpeettomiksi tai ne eivät enää vastaa tarkoitustaan.

Perusopetuslain ja Valtioneuvoston asetuksen perusteella opetuksen tavoitteita ja keskeisiä sisältöalueita on Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (2014) määritelty oppiaineittain. Tavoitteet ja keskeiset sisältöalueet on määritelty vuosiluokkakokonaisuuksittain 1–2, 3–6, 7–9. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa paikallisessa opetussuunnitelmassa, mitkä ovat kunkin oppiaineen tavoitteet ja keskeiset sisällöt kullakin vuosiluokalla. Koska oppilaan oppimisen ja osaamisen arvioinnin tulee perustua tavoitteisiin, tulee opetuksen järjestäjän kohdentaa tavoitteet ja keskeiset sisällöt kullekin vuosiluokalle, jotta yhdenmukainen ja tasapuolinen arviointi voi toteutua.

Perusopetuksen opetussuunnitelma kannustaa opetuksen järjestäjää tarpeen mukaan päivittämään paikallista opetussuunnitelmaa, sillä tarkoituksena on, että opetussuunnitelma ohjaa opetusta ja koulun toimintaa aktiivisesti. Opetushallituksen tuomien muutosten sekä Lahdessa käynnissä olevan uudenlaisen digitaalisen oppimisen ekosysteemin, DigiOnen, kehittämistyön myötä Lahden perusopetuksessa on lukuvuonna 2023–2024 ollut tarpeellista päivittää paikallista

opetussuunnitelmaa. Lahdessa paikallisen opetussuunnitelman päivytystyö käynnistettiin syyskuussa 2023 työpajoissa, johon osallistuivat opetussuunnitelmatyöhön ilmoittautuneet opettajat, koulujen laatuvedustajat, rehtorit sekä perusopetuksen palvelupäälliköt ja asiantuntijat. Yhteisen työpajapäivän jälkeen luokan- ja aineenopettajista koostuvat työryhmät työskentelivät perusopetuksen asiantuntijoiden kanssa yhteisissä vuosiluokka-aste- ja/tai oppiaineryhmissä perehtyen Lahden perusopetuksen opetuksen opetussuunnitelman mukaisiin, voimassa oleviin oppiaineiden tavoitteiden paikallisiin tarkennuksiin (Liite 1, luku 14 Oppiaineet).

Paikallisen opetussuunnitelmatyön tavoitteena lukuvuonna 2023–2024 on ollut luoda Lahden perusopetuksen opetussuunnitelmasta opettajien työtä paremmin tukeva asiakirja, helpottaa arvioinnin dokumentointia sekä tukea tavoiteperustaisen opetuksen suunnittelua ja arviointia lisäämällä tasalaatuisuutta opetuksessa; tavoitteiden kohdentamista vuosiluokittain päivitettiin. Opettajan työ selkeytyy ja helpottuu. Opettaja suunnittelee opetuksensa ja arvioi edistymistä vuosiluokalle tarkoituksenmukaisesti kohdennettujen tavoitteiden pohjalta.

Opettajista koostuneet työryhmät laativat ehdotuksen tavoitteiden kohdentamisesta vuosiluokille. Työryhmien laatimia ehdotuksia kommentoitiin kaikilla kouluilla marraskuussa, minkä jälkeen työryhmät viimeistelivät lopulliset ehdotuksensa oppiaineiden tavoitteiden kohdentamisesta vuosiluokille saatujen kommenttien perusteella (Liite 2, luku 14 Oppiaineet). Tavoitteiden kohdentamisessa vuosiluokille on huomioitu seuraavia asioita:

- osassa oppiaineissa tavoitteiden määrä vuosiluokalla säilyy perustellusti ennallaan
- monessa oppiaineessa on ns. ydintavoitteita, joita tulee arvioida joka vuosi

- oppiaineissa, joissa lukuvuosittain on ollut arvioitavana suuri määrä tavoitteita, on pedagogisin perustein karsittu vuosiluokkakohtaisia tavoitteita ja kohdennettu niitä vuosiluokkakokonaisuuden sisällä eri vuosiluokille.

Sen lisäksi, että työryhmissä oppiaineiden tavoitteita kohdennettiin vuosiluokille, tehtiin samalla tavoitteiden paikallisiin tarkennuksiin päivityksiä ja täsmennyksiä (Liite 2, luku 14 Oppiaineet) johtuen

Opetushallituksen viime vuosien aikana tekemistä muutoksista (mm. tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet). Muutosten myötä tarpeettomiksi käyneitä paikallisia tarkennuksia poistettiin ja toisaalta paikallisia tarkennuksia päivitettiin palvelemaan paremmin tarkoitustaan.

Tehdyt muutokset ovat nähtävillä liitteissä 1 ja 2. Liite 1 on voimassa oleva, sivistyslautakunnan hyväksymä Lahden perusopetuksen opetussuunnitelma. Liite 2 on julkaisematon versio Lahden perusopetuksen opetussuunnitelmasta, jossa tehdyt muutokset ovat nähtävillä.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Tiedoksi peruskouluille

Liitteet

- 13 Liite 1_Lahden kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelma_30.5.2024
- 14 Liite 2_Lahden kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelma_luonnos_5.6.2024

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja

nro 6

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 11.06.2024

§ 75

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

- Sivistyslautakunnan alaisten viranhaltijoiden viranhaltijapäätökset ajalta 16.5. - 5.6.2024
- Päijät-Hämeen sivistystoimen ohjausryhmän pöytäkirjat 1-4/2024
- Lausunto hallituksen esitykseksi eduskunnalle lukiolain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta
- Perusopetuksen iltapäivätoiminnan avustussopimus 2024-2025, Hämeen Lastenliitto ry
- Perusopetuksen iltapäivätoiminnan avustussopimus 2024-2025, Junior Pelicans ry
- Kuntasopimus Lahti ja NYT ry, Yrityskylä-oppisopimuskokonaisuus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja

nro 6

Toimenpiteet

-

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja

nro 6

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 11.06.2024

§ 76

Muut asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 11.06.2024

§ 77

Tilannekatsaus ja menettelyohjeet DigiOne-hankkeen neuvotteluihin

4871/00.01.03.01/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Opetus- ja kasvatusjohtaja Virve Jämsén, p. 044 716 1328

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Opetus- ja kasvatusjohtaja Jämsén Virve

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta merkitsee asian tiedoksi. Lautakunta päättää antaa menettelyohjeeksi opetus- ja kasvatusjohtajalle DigiOne-ohjausryhmän jäsenenä etsiä neuvotteluratkaisua DigiOne-hankkeen jatkamiseksi siten, että hankkeen kustannukset Lahden osalta eivät ylitä sivistyslautakunnan 12.12.2023 §111 hyväksymässä Digione-yhteistyösopimuksessa sovitusta.

Käsittely

Sivistysjohtaja Tiina Granqvist ilmoitti olevansa esteellinen. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 § 1 momentin 5 kohdan perusteella. Granqvist poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Perusteluosa

DigiOne-yhteistyösopimus ja siihen tehdyt muutokset

Sivistyslautakunta on 15.12.2020 § 130 päättänyt hyväksyä DigiOne-yhteistyösopimuksen. Yhteistyösopimuksella Kuntien Tiera Oy (jäljempänä

Tiera) sekä Vantaa, Espoo, Oulu, Tampere, Turku, Jyväskylä ja Lahti sopivat DigiOnen toteuttamisesta yhteistyössä (yhteistyösopimuksen kaikki kuntaosapuolet jäljempänä edelläkävijäkunnat). Vantaan kaupunki toimii hankkeen isäntäkuntana.

DigiOne-hankkeessa toteutetaan oppimisen ja koulutuksen järjestelmiä yhteen kokoava valtakunnallinen digitaalinen alusta, jossa on koottuna käyttäjäystävällisesti kaikki opettajan, oppijan, rehtorin, huoltajien ja hallinnon käyttämät tiedot, järjestelmät ja palvelut. Alustan tavoitteena on kasvaa opetusalan valtakunnalliseksi digitaaliseksi ekosysteemiksi, johon myös muut opetuksen järjestäjät ja alan toimijat voivat liittyä. DigiOne kattaa palvelut perusopetukseen ja lukiokoulutukseen. Myöhemmin on mahdollista päättää varhaiskasvatuksen ja ammatillisen koulutuksen palveluiden integroimisesta ja/tai kehittämisestä DigiOneen. Tämä kuitenkin edellyttää erillistä rahoitusta ja kehittämispanosta.

Yhteistyösopimus jakautuu hankevaiheeseen sekä jatkokehitys- ja ylläpitovaiheeseen. Hankevaiheessa edelläkävijäkuntien ja Tieran on tarkoitus kehittää DigiOne-ekosysteemiä ja -palvelualustaa yhdessä ekosysteemiin kuuluvien palveluiden tuottajien kanssa siten, että jatkossa ratkaisu on käytössä useissa eri kunnissa ja että muut kunnat osaltaan osallistuvat DigiOnen jatkokehittämisen kustannuksiin. Jatkokehitys- ja ylläpitovaiheeseen siirryttäessä DigiOne luovutetaan Tieran hallinnoitavaksi ja sitä kehitetään tarkoituksena saattaa ekosysteemi mahdollisimman laajasti käytettäväksi. Jatkokehitys- ja ylläpitovaiheessa DigiOnessa mukana olevat kunnat päättävät palvelusopimuksessa sovitun hallintamallin mukaisesti palvelualustaan ja ekosysteemiin liittyvistä asioista, jotka operaattorina toimiva Tiera toteuttaa.

Edelläkävijäkunnat ovat alun perin yhteistyösopimuksella sitoutuneet rahoittamaan hanketta liittymismaksuilla yhteensä n. 5,4 M€:lla. Jyväskylän ja Lahden liittyminen yhteistyösopimukseen lisäsi liittymismaksujen yhteismäärää 1,2 M€:lla yhteensä 6,7 M€:on, josta Lahden osuus on 477 000 euroa. Business Finland Oy on aiemmin myöntänyt DigiOnelle 5,4 M€ tuen ja Kuntaliitto 0,25 M€ tuen. Edelläkävijäkuntien rahoituksen ja tukien kanssa hankkeen kokonaisbudjetti oli vuonna 2020 yhteensä 12 M€.

Sivistyslautakunta hyväksyi 13.12.2022 DigiOne-yhteistyösopimuksen muutossopimuksen, jossa sovittiin muun muassa hankkeen lisärahoituksesta yhteensä 2,2 M€:lla, josta Lahden osuus on 154 000 € sekä hankkeen jatkumisesta vuodelle 2024. Lisäksi kuntaliitto myönsi 0,25 M€ tuen hankkeelle. Tällöin hankkeen kokonaisbudjetti oli 14,5 M€.

Kaupunginhallitus päätti 6.11.2023 §375 Lahden osallistumisesta DigiOne-edelläkävijäkuntien yhteiseen Business Finlandille osoitettuun hankehakemukseen ja hankkeeseen (kustannusarvio 2 570 000 euroa, josta Business Finland Oy rahoittaa puolet ja Lahden omarahoitulosuus on 90 900 euroa).

Sivistyslautakunta päätti muutetusta yhteistyösopimuksesta 12.12.2023 §111. Yhteistyösopimuksen muutossopimuksessa sovittiin hankkeen lisärahoittamisesta enintään yhteensä 11 823 621 eurolla (Lahden osuus on 827 653 euroa) ja hankkeen jatkamisesta vuodelle 2025 ja mahdollisesti tätä pidempään siten, että hanke päättyy, kun lukio-opetuksen toiminnallisuudet sisältävä versio on luovutettu Tieralle ja hanke on ajettu alas. Hankkeen kokonaisbudjetti on nyt 20,4 M€ (ei sisällä Business Finlandin ja Kuntaliiton rahoitusta), josta Lahden osuus on 1 428 000 €.

Lisäksi sopimuksessa sovittiin, että yksittäisellä kunnalla on mahdollisuus keskeyttää DigiOne-hanke omalta osaltaan keväällä 2024. Tällöin kunnan

on keskeyttäessään omalta osaltaan hankkeen maksettava osuutensa hankkeen kustannuksista, jotka ovat kertyneet tarkastuspisteeseen mennessä, osuutensa mahdollisista hankkeen alajakustannuksista, yhteisten palvelujen palvelumaksut vuoden 2029 loppuun asti sekä muut mahdolliset poisjäämisestä hankkeelle aiheutuvat kustannukset.

Nykytilanne

DigiOne-hankkeessa on toteutettu alkuvuoden aikana yhteistyösopimuksen muutossopimuksessa sovittuja kehittämistoimenpiteitä, jotka perustuvat ulkopuolisen arvioijan vuoden 2023 lopulla laatimiin suosituksiin. Kehittäminen on suuntautunut hankkeen päätöksentekoon, kehitysmalliin sekä laajuuden hallintaan ja lisäksi hankkeeseen on palkattu projektijohtamisen asiantuntija. Toteutetut kehittämistoimet ovat olleet hankkeen edistämisen näkökulmasta tarkoituksenmukaisia ja tarpeellisia.

Hankkeen tekninen kehitystyö on edistynyt siten, että suunnitelman mukaisesti ensimmäinen versio valmistuisi Q1/2025 ja olisi otettavissa Lahden kaupungin perusopetuksen pilottikouluilla käyttöön syksyllä 2025. Kehitystyön painopisteinä on ollut perusopetuksen ja lukion yhteiset toiminnallisuudet. Kevään aikana suoritettavat moduulikohtaiset testit ovat olleet toiminnallisesti onnistuneita. Testausta tehneet käyttäjät ovat olleet tyytyväisiä testattujen osioiden käytettävyyteen, hyödyllisyyteen ja opittavuuteen. Käyttäjät ovat kokeneet, että kehitettävät työkalut vastaavat koulujen ja opettajien tarpeisiin.

Ulkopuolinen arvioija on tehnyt kevään 2024 aikana kaksi uutta katselmointia integraatioarkkitehtuurista ja -toteutuksesta sekä hankkeen uudelleenkatselemoinnin. Molemmissa katselmoinneissa havaittiin riskejä,

joista merkittävimmät liittyvät arkkitehtuuriin, integraatioihin sekä hankkeen hajautettujen vastuiden malliin. Hankkeen ohjausryhmä totesi kokouksessaan 18.4.2024, että DigiOnen jatkamiseen liittyy yhä merkittäviä epävarmuustekijöitä ja näin ollen hankkeen jatkaminen edellyttää sen uudelleenmuotoilua.

Edelläkävijäkunnista Espoo, Tampere, Oulu ja Turku ovat tehneet päätöksen keskeyttää hanke omalta osaltaan. Espoon päätös on tehty 27.5.2024 ja se on ollut ehdoton. Tampereen päätös on tehty 27.5., Oulun päätös 28.5. ja Turun päätös 30.5. Tampereen, Oulun ja Turun päätökset ovat olleet ehdollisia siten, että jos hankkeen uudelleenmuotoilussa saavutetaan neuvotteluratkaisu, kaupungit varaavat mahdollisuuden jatkaa hankkeessa. Tampereen päätöksessä on lisäksi edellytetty, että neuvotteluratkaisu saavutetaan kesäkuun aikana.

Toimintavaihtoehdot

Yksittäisten kuntien omalta osaltaan tekemä hankkeen keskeyttäminen ei itsessään keskeytä koko hanketta, vaan lähtökohtaisesti luo jäljelle jääville sopijapuolille neuvotteluvaihtoehdon syntyvän rahoitusvajeen kattamisesta. Neuvotteluaika on yhteistyösopimuksen mukaan kuusi kuukautta tai rahoitusvajeen ratkaisemisen edellyttämä lyhyempi aika. Mikäli neuvotteluissa ei saavuteta tulosta isäntäkunta Vantaalla ja hankkeen ohjausryhmällä on oikeus keskeyttää hanke ilmoittamalla osapuolille hankkeen keskeyttämisestä. Koko hankkeen keskeytyessä keskeytyshetken mennessä syntyneet hankkeen kustannukset jaetaan Vantaan ja muiden edelläkävijäkuntien kesken edelläkävijäkuntien pakollisten liittymismaksujen suhteessa.

Ohjausryhmän 6.6.2024 kokouksessa edelläkävijäkunnat Espoota lukuun ottamatta ilmoittivat ottavansa yhteistyösopimuksen mukaisella

osuudellaan vastataksaan hankkeen kustannuksista ajalla 6.6.2024-19.6.2024 ja Tiera ilmoitti ottavansa vastakseen tältä ajalta Espoon osuuden. Seuraavassa hankkeen ohjausryhmän kokouksessa 19.6.2024 päätetään yhteistyösopimuksen hallintamallin mukaisesti, onko neuvotteluteitse edellytyksiä löytää ratkaisua, jolla hanke pystytään saattamaan valmiiksi vai keskeytetäänkö hanke, koska realistisia jatkumahdollisuuksia ei nähdä. Kokouksessa päätetään myös hankkeen neuvotteluajan kustannusten vastaamisesta.

Alustava suunnitelma hankkeen jatkamiseksi on, että Tiera ottaisi nykyistä suuremman roolin ja vastuun DigiOne-kehittämistyöstä.

Neuvottelutuloksen saaminen alustavan suunnitelman pohjalta edellyttää vielä laajoja neuvotteluja. Voimassa olevan yhteistyösopimuksen mukaan neuvotteluvaihe voi kestää enintään kuusi kuukautta. Mikäli neuvotteluissa päästään neuvottelutulokseen, saatetaan neuvottelutuloksen mukaiset sopimukset sivistyslautakunnan päätettäväksi erikseen.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Vantaan kaupunki, kehittämisjohtaja Sari Alm, tietohallintojohtaja Marko Monni, talouspalvelut

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja

nro 6

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 11.06.2024

§ 78

Oikaisuvaatimus varhaiskasvatuspaikasta (salainen)

1815/12.06.00.09/2024

Asia käsitellään salaisena perustuen viranomaistoiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999)

24 §:n 1 momentin 30 kohtaan.

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja

nro 6

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 11.06.2024

§ 79

Tiedoksi merkittävät asiat (salainen)

5691/00.01.01.01/2023

Asia käsitellään salaisena perustuen lakiin viranomaistoiminnan julkisuudesta (621/1999) 24 § 1 momentin kohdat 23 ja 25.

Sivistyslautakunta

Pöytäkirja

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 65, § 66, § 67, § 75, § 76, § 78, § 79

nro 6

Lahden kaupunki

MUUTOKSENHAKUKIELTO

oikaisuvaatimus/kunnallisvalitus

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Sivistyslautakunta

Pöytäkirja

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 68, § 69, § 70, § 71, § 72, § 73, § 74, § 77

nro 6

Lahden kaupunki

OIKAISUVAATIMUSOHJE, kunnallisasiat

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksistä, jotka koskevat virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista (Laki kunnallisesta viranhaltijasta 50 §).

Oikaisuvaatimusviranomainen

Asianomainen viranomainen/toimielin (mainittu päätöksessä/otteessa)

Yhteystiedot

Lahden kaupunki / kirjaamo

Postiosoite: PL 202, 15101 Lahti

Käyntiosoite: Lahden Palvelutori, Lahti-Piste, Kauppakeskus Trio, 2. krs,

Aleksanterinkatu 18

Lahti-Pisteen aukioloaika: 8.00–18.00, **oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä**

oikaisuvaatimus on jätettävä kuitenkin kirjaamon (= viraston) aukioloaikana

eli klo 15.00 mennessä, jotta se katsotaan ajallaan saapuneeksi

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja

nro 6

puh. 03 814 2214

Sähköposti: kirjaamo(at)lahti.fi

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun päätös on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä ja muussa tapauksessa seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Oikaisuvaatimusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta irtisanomisajan päättymisestä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen sekä sen tekijä ja yhteystiedot. Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle oikaisuvaatimusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä riippumatta tavasta, jolla se toimitetaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Sivistyslautakunta
Pöytäkirja

nro 6

Omalla vastuulla oikaisuvaatimuksen voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.